

Forskningsresultater relevant for sensitivitet og responsivitetstrening, presentert for ekspertgruppa

Innhold

Spørsmål.....	1
Oppsummerte forskningsresultater	2
Tillit til resultatene.....	4
Inkluderte studier	5

Spørsmål

Bør sensitivitet- og responsivitetstrening benyttes for foreldre med barn 0-6 år med risiko for omsorgssvikt?

Spørsmålet nærmere spesifisert (PICO-format):

Populasjon (hvem gjelder dette): Foreldre med barn 0 – 6 år, i risiko for omsorgssvikt

Intervensjon: Ulike metoder/ måter å jobbe på for å øke foreldrenes sensitivitet og responsivitet

Sammenlignes med: Jobber ikke spesifikt med sensitivitet og responsivitet

Utfallsmål (det man vil oppnå):

- Økt sensitivitet og responsivitet hos foreldrene
- Økt trivsel og utvikling hos barnet
- Trygg tilknytning hos barnet
- Mindre utrygg tilknytning
- Mindre desorganisert tilknytning

Rangering av utfallsmålene

Ekspertgruppa rangerte viktigheten av de ulike utfallsmålene, og alle utfallsmålene ble vurdert som kritiske. De ble rangert på en skala fra 0 til 9, hvor 7-9 er kritiske viktige for å ta en avgjørelse, 4- 6 er vurdert som viktige og 1-3 er vurdert som mindre viktige. Rangeringen av utfallsmålene betyr at resultatene for de viktigste utfallsmålene skal veie tyngst ved utforming av en anbefaling.

Ekspertgruppas vurdering av utfallsmålene:

Økt sensitivitet og responsivitet hos foreldrene	9
Økt trivsel og utvikling hos barnet	9
Trygg tilknytning hos barnet	8
Mindre utrygg tilknytning	8
Mindre desorganisert tilknytning	8

Oppsummerte forskningsresultater

Resultater fra en NICE retningslinje

I retningslinjen, *Children's attachment: attachment in children and young people who are adopted from care, in care or at high risk of going into care* (NICE 2015),

<https://www.nice.org.uk/guidance/ng26>, er det to relevante resultatstabeller, N2.10 og N2.9.

I den første resultattabellen sammenlignes sensitivitets og responsivitetstrening (sensitivity and behaviour training) med en kontrollgruppe som ikke får noe tiltak, se figur 1.

Figur 1. Tabell N.2.10 fra *Children's attachment: attachment in children and young people who are adopted from care, in care or at high risk of going into care* (NICE 2015),

<https://www.nice.org.uk/guidance/ng26>

N.2.10 Full GRADE profile for parent sensitivity and behaviour training versus control follow-up for attachment problems in children at risk of going into care

Quality assessment							No. of patients		Effect		Quality	Importance
No. of studies	Design	Risk of bias	Inconsistency	Indirectness	Imprecision	Other considerations	Parent sensitivity and behaviour training	Control follow-up	Relative (95% CI)	Absolute		
Sensitivity/responsiveness (follow-up 5 months; better indicated by higher values)												
1	Randomised trials	No serious risk of bias	No serious inconsistency	No serious indirectness	Serious ¹	None	153	165	-	SMD 0.26 higher (0.04 to 0.48 higher)	⊕⊕⊕○ MODERATE	CRITICAL
Secure attachment (follow-up 5 months; assessed with: SSP)												
1	Randomised trials	No serious risk of bias	No serious inconsistency	No serious indirectness	Serious ¹	None	116/156 (74.4%)	102/162 (63%)	RR 1.18 (1.02 to 1.37)	113 more per 1000 (from 13 more to 233 more)	⊕⊕⊕○ MODERATE	CRITICAL
Less likely to have an insecure attachment (follow-up 5 months; assessed with: SSP)												
1	Randomised trials	No serious risk of bias	No serious inconsistency	No serious indirectness	Serious ¹	None	126/156 (80.8%)	118/162 (72.8%)	RR 1.11 (0.98 to 1.25)	80 more per 1000 (from 15 fewer to 182 more)	⊕⊕⊕○ MODERATE	CRITICAL
Less likely to have a disorganised attachment (follow-up 5 months; assessed with: SSP)												
1	Randomised trials	No serious risk of bias	No serious inconsistency	No serious indirectness	Serious ¹	None	146/156 (93.6%)	146/162 (90.1%)	RR 1.04 (0.97 to 1.11)	36 more per 1000 (from 27 fewer to 99 more)	⊕⊕⊕○ MODERATE	CRITICAL

¹ Imprecision (OIS for dichotomous outcomes = 300 events; and for continuous outcomes = 400 participants).

Det er bare en studie som er inkludert i denne tabellen for alle utfallsmålene.

Tabellen viser at tiltaket (sensitivitet and responsivitetstrening) fører til:

- Litt bedring av foreldrenes sensitivitet/respondering
- Litt flere barn med trygg tilknytning
- Liten, eller ingen forskjell i desorganisert tilknytning og utrygg tilknytning

Resultatene for alle utfallsmålene i tabellen har middels tillit vurdert med NICE sine kriterier (GRADE). GRADE har en firepunktsgradering for hvor mye man kan stole på resultatene, vurdert fra svært lav, lav, middels til høy tillit.

I den andre tabellen (figur 2) sammenlignes sensitivitet og responsivitet med terapeutiske tiltak for barn med tilknytningsvansker.

Figur 2 Tabell N.2.9 fra *Children's attachment: attachment in children and young people who are adopted from care, in care or at high risk of going into care* (NICE 2015), <https://www.nice.org.uk/guidance/ng26>

N.2.9 Full GRADE profile for parent sensitivity and behaviour training versus control psychotherapy for attachment problems in children at risk of going into care

Quality assessment							No. of patients		Effect		Quality	Importance
No. of studies	Design	Risk of bias	Inconsistency	Indirectness	Imprecision	Other considerations	Parent sensitivity and behaviour training	Control psychotherapy	Relative (95% CI)	Absolute		
Sensitivity/responsiveness (follow-up 1–13 months; measured with: SSP; Nursing Child Assessment Feeding Scale; Parent/Caregiver Involvement Scale; Dyadic Mutuality Code; NCATS; Parenting Skills Observation Scale; Coding of Attachment Related Parenting; EAS; better indicated by higher values)												
9	Randomised trials	Serious ¹	No serious inconsistency	No serious indirectness	No serious imprecision	None	537	543	-	SMD 0.25 higher (0.09 to 0.42 higher)	⊕⊕⊕⊕ MODERATE	CRITICAL
Externalising behaviour (follow-up 3–4 months; measured with: CBCL; better indicated by lower values)												
2	Randomised trials	Serious ²	No serious inconsistency	No serious indirectness	Serious ³	None	99	125	-	SMD 0.28 lower (0.55 to 0.01 lower)	⊕⊕⊕⊕ LOW	IMPORTANT
Internalising behaviour (follow-up 3–4 months; measured with: CBCL; better indicated by lower values)												
2	Randomised trials	Serious ²	No serious inconsistency	No serious indirectness	Serious ³	None	99	125	-	SMD 0.11 higher (0.16 lower to 0.38 higher)	⊕⊕⊕⊕ LOW	IMPORTANT
Negative parenting attitudes (follow-up 3–4 months; measured with: Child Abuse Potential Inventory; better indicated by lower values)												
2	Randomised trials	Serious ²	No serious inconsistency	No serious indirectness	Serious ³	None	99	127	-	SMD 0.06 lower (0.33 lower to 0.2 higher)	⊕⊕⊕⊕ LOW	IMPORTANT

¹ Risk of bias (due to 1 or more of the following in the majority of studies: unclear random sequence generation, unclear allocation concealment).

² Risk of bias (due to high participant dropout rate and lack of blinding for parent-reported outcomes).

³ Imprecision (OIS for dichotomous outcomes = 300 events, and for continuous outcomes = 400 participants).

Totalt 9 studier er inkludert for det første utfallsmålet, mens to studier er inkludert for de andre utfallsmålene. Tabellen viser at tiltaket (sensitivitet og responsivitetstrening) gir sammenlignet med psykoterapi for barn med tilknytningsvansker:

- Litt bedring av foreldrenes sensitivitet og responsivitet
- Ingen forskjell mellom tiltakene for internaliserende atferd
- Litt bedring av eksternaliserende atferd hos barn

Det er liten forskjell i effekt mellom de to tiltakene, og kun små effekter. Begge disse tiltakene kan muligens bidra til litt bedring for noen, men ikke nødvendigvis alle, og muligens ikke på alle utfallene.

Resultatene for det øverste utfallsmålet i tabellen over kan stoles på i middels grad vurdert med NICE sone kriterier (GRADE kriterier), mens de tre nederste utfallsmålene kan stoles på i lav grad.

Resultater fra en systematisk oversikt fra SBU

En systematisk oversikt fra Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU), "Öppenvårdsinsatser för familjer där barn utsätts för våld och försummelse. En systematisk översikt och utvärdering inklusive ekonomiska och etiska aspekter (2018)".

I denne systematiske oversikten ble både kvantitative og kvalitative studier gjennomgått.

Oppsummering av de kvantitative studiene viste at for familier med barn under skolealder, med risiko for vold eller omsorgssvikt, kan det være positivt å benytte Project Support og Parent Child Interaction Therapy (PCIT) for å redusere forekomst av vold og omsorgssvikt overfor barn, samt for å redusere utagerende (eksternaliserende) atferd hos barnet, noe vi kan stole på i liten grad, vurdert

med SBU sine kriterier (GRADE), se resultattabellen under.

Tabell 1. Tabell 3 fra SBU. Öppenvårdsinsatser för familjer där barn utsätts för våld och försummelse. En systematisk översikt och utvärdering inklusive ekonomiska och etiska aspekter. Stockholm: Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU). Rapport 2018; 280.

Tabell 3 fortsättning

Insats	Minskat våld och försummelse	Utfallsmått hos barn	Samspel och anknytning	Utfallsmått hos föräldrar	Kommentar
6. Parent Child Interaction therapy (PCIT) vs. sedvanlig insats/väntelista	Familjer som har deltagit i PCIT har färre anmälningar till sociala myndigheter jämfört med sedvanlig insats Begränsat underlag (⊕⊕○○)	Barn som har deltagit i PCIT har mindre utagerande beteende jämfört med barn som deltagit i sedvanlig insats Begränsat underlag (⊕⊕○○)	Föräldrar och barn som har deltagit i PCIT har mer positivt och mindre negativt samspel jämfört med sedvanlig insats Begränsat underlag (⊕⊕○○)	Otillräckligt underlag (⊕○○○)	Fördel för PCIT jämfört med sedvanlig insats/väntelista avseende minskat våld och försummelse, barnens utagerande beteende och samspel mellan barn och föräldrar
7. Project Support vs. sedvanlig insats	Familjer som har deltagit i Project Support har lägre rapportering av våld och försummelse jämfört med sedvanlig insats Begränsat underlag (⊕⊕○○)	Barn som har deltagit i Project Support har mindre utagerande beteende jämfört med barn som deltagit i sedvanlig insats Begränsat underlag (⊕⊕○○)	Otillräckligt underlag (⊕○○○)	Otillräckligt underlag (⊕○○○)	Fördel för Project Support jämfört med sedvanlig insats avseende minskat våld och försummelse och barnens utagerande beteende
8. Traumafokuserad Kognitiv Beteendeterapi (TF-KBT) vs. sedvanlig insats	Otillräckligt underlag (⊕○○○)	Otillräckligt underlag (⊕○○○)	Otillräckligt underlag (⊕○○○)	Otillräckligt underlag (⊕○○○)	Det är i dagsläget oklart om TF-KBT är bättre än, lika bra som eller sämre än sedvanlig insats
9. Enhanced Group Behavioral Family Intervention (EBFI) vs. Grupp Triple-P	Otillräckligt underlag (⊕○○○)	Otillräckligt underlag (⊕○○○)	Otillräckligt underlag (⊕○○○)	Otillräckligt underlag (⊕○○○)	Det är i dagsläget oklart om Enhanced Group Behavioral Family Intervention (EBFI) är bättre än, lika bra som eller sämre än Grupp Triple-P
10. Family Behavior Therapy (FBT) vs. sedvanlig insats	Otillräckligt underlag (⊕○○○)	Otillräckligt underlag (⊕○○○)	Otillräckligt underlag (⊕○○○)	Otillräckligt underlag (⊕○○○)	Det är i dagsläget oklart om FBT är bättre än, lika bra som eller sämre än sedvanlig insats

Tabellen fortsätter på nästa sida

Oppsummering av kvalitativa studier viste at:

- For foreldrene er det viktig at saksbehandlerne viser tillit, varme og respekt. Det bør også vurderes nøye hvilket miljø tiltaket gjennomføres i
- Foreldrene ønsker praktisk støtte både under og etter gjennomføringen av tiltaket.

Tillit til resultatene

Når vi bruker oppsummert forskning, så er det viktig å si noe om hvor mye tillit vi kan ha til resultatet. Det handler om hvor trygge vi kan være på at resultatet gjenspeiler virkeligheten. GRADE er et system vi bruker for å kunne bedømme tilliten til resultatet. I GRADE vurderer vi blant annet:

- hvor godt studiene er gjennomført
- om studiene er store nok
- om studiene er like nok
- hvor relevante studiene er
- om alle relevante studier er fanget opp

I GRADE profiler er det en firepunktsgradering for hvor mye man kan stole på resultatene, vurdert fra svært lav, lav, middels til høy tillit <https://www.cochrane.no/nb>.

Inkluderte studier

NICE 2015 Children's attachment: attachment in children and young people who are adopted from care, in care or at high risk of going into care (NICE 2015), <https://www.nice.org.uk/guidance/ng26>

SBU. Öppenvårdsinsatser för familjer där barn utsätts för våld och försummelse. En systematisk översikt och utvärdering inklusive ekonomiska och etiska aspekter. Stockholm: Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU). Rapport 2018; 280.

[https://www.sbu.se/contentassets/7d3b278a3b8041f7b7e46f10fe5a4346/oppenvardsi
nsatser_familjer_barn_utsatts_vald_forsummelse.pdf](https://www.sbu.se/contentassets/7d3b278a3b8041f7b7e46f10fe5a4346/oppenvardsi
nsatser_familjer_barn_utsatts_vald_forsummelse.pdf)